

MVU DEFINĪCIJA

Dr.oec. Andra Feldmane
LPS uzņēmējdarbības diskusija
14.12.2015.

KAS IR UZŅĒMUMS?

Pirmais solis, lai kvalificētos kā MVU, ir tikt uzskatītam par uzņēmumu

Atbilstoši jaunajai deklarācijai uzņēmums ir “jebkura saimnieciska vienība, kas iesaistījusies ekonomiskā darbībā, neskatoties uz tās juridisko formu”.

Šis formulējums nav jauns. MVU definīcijas joma tagad ir skaidri iezīmēta, tādējādi pašnodarbinātas personas, ģimenes uzņēmumi, partnerības un asociācijas, kas regulāri iesaistās saimnieciskā darbībā, drīkst tikt uzskatītas par uzņēmumiem

Noteicošais faktors ir saimnieciskā darbība, nevis tās juridiskā forma

KAS JĀŅEM VĒRĀ, APRĒĶINOT MVU DATUS?

Lai aprēķinātu uzņēmuma individuālos datus, jums jānosaka, vai uzņēmums ir autonoms – kas pārlicinoši ir izplatītākā kategorija –, partneruzņēmums vai saistītais uzņēmums.

Lai to paveiktu, jums jāņem vērā jebkādas attiecības, kas ir ar citiem uzņēmumiem. Atkarībā no tā, kurai kategorijai uzņēmums atbilst, jums var būt jāpievieno daži vai visi šo uzņēmumu dati jūsu vērtētam uzņēmuma datiem.

Aprēķini katram no šiem uzņēmumu veidiem ir atšķirīgi, un rezultāts noteiks, vai konkrētais uzņēmums atbilst MVU definīcijai.

Uzņēmumi, kas sastāda konsolidētos pārskatus vai kas ir ietverti tāda uzņēmuma pārskatos, kas tos sastāda, parasti tiek uzskatīti par saistītiem.

KAS NOTIEK, JA UZŅĒMUMS PĀRSNIEDZ KONKRĒTU SLIEKSNI?

Ja uzņēmums pārsniedz personāla skaita un finanšu griestus atsaucēs gada laikā, tas neietekmēs jūsu situāciju un Uzņēmums saglabās MVU statusu, ar kādu uzņēmums sāka šo gadu. Tomēr šo statusu zaudēs, ja pārsniegs griestus **divu secīgu pārskata periodu laikā**.

No otras puses, uzņēmums iegūs MVU statusu, ja iepriekš bija liels uzņēmums, bet divus secīgus pārskata periodus būs zemāks par šiem griestiem.

➤ LPS atsaucē uz 2014. gada 17. jūnija Eiropas Komisijas regulu Nr.651/2014 Annex 1, SMS definition, 1. The category of micro, small and medium-sized enterprises ('SMEs') is made up of enterprises which employ fewer *than 250 persons and which have an annual turnover not exceeding EUR 50 million, and/or an annual balance sheet total not exceeding EUR 43 million.*

LPS tulkojot oriģinālo tekstu secina, ka liels uzņēmums ir tad, ja izpildās prasība vairāk kā 250 darbinieku un apgrozījums virs 50 milj. EUR, bet ja ir uzņēmums, kuram ir tikai darbinieki 250 bet apgrozījums 48 milj. EUR tad vidējais uzņēmums.

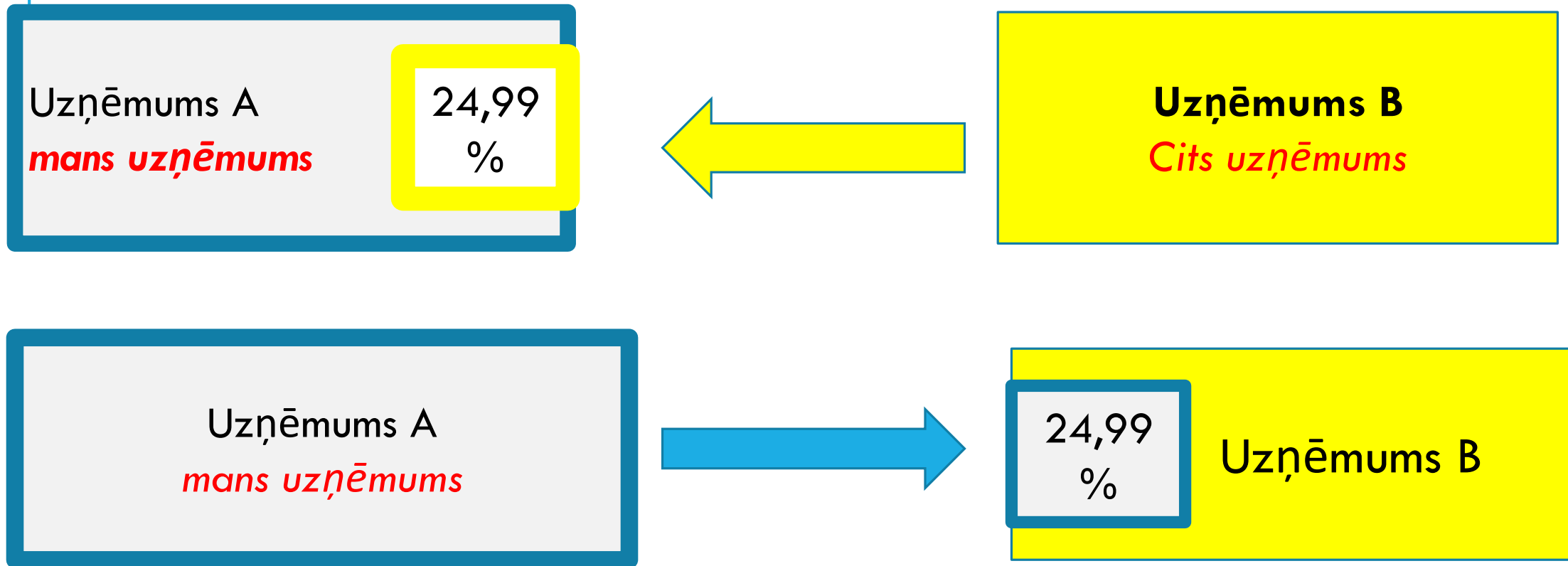
AUTONOMS UZŅĒMUMS?

Jūs esat autonoms, ja:

- jūs esat pilnīgi neatkarīgs, t.i., jums nav dalības citos uzņēmumos un nevienam citam uzņēmumam nav dalības jūsu uzņēmumā;
- jums pieder mazāk nekā 25 % kapitāla vai balsstiesību (jāņem vērā augstākais) vienā vai vairākos uzņēmumos un/vai citam nav 25 % vai lielākas līdzdalības jūsu uzņēmuma kapitālā vai balsstiesībās (jāņem vērā augstākais).

Ja jūs esat autonoms, tas nozīmē, ka jūs neesat partneris vai saistīts ar citu uzņēmumu

AUTONOMI UZŅĒMUMI

Piezīme: ir iespējams, ka jums ir vairāki ieguldītāji, katrs ar mazāk nekā 25 % līdzdalību jūsu uzņēmumā, un jūs joprojām paliekat autonomi ar nosacījumu, ka šie ieguldītāji nav saistīti savā starpā

MAZĀ, VIDĒJĀ KOMERSANTA STATUSA NOTEIKŠANA

Komersants tiek vērtēts atbilstoši statusam, kāds tas ir uz izvērtēšanas brīdi.

	Darbinieku skaits		Apgrozījums		Balance
Mikro (sīks)	< 10		<= 2 milj. EUR		<= 2 milj. EUR
Mazs	< 50	un	<= 10 milj. EUR	vai	<= 10 milj. EUR
Vidējs	< 250		<= 50 milj. EUR		<= 43 milj. EUR

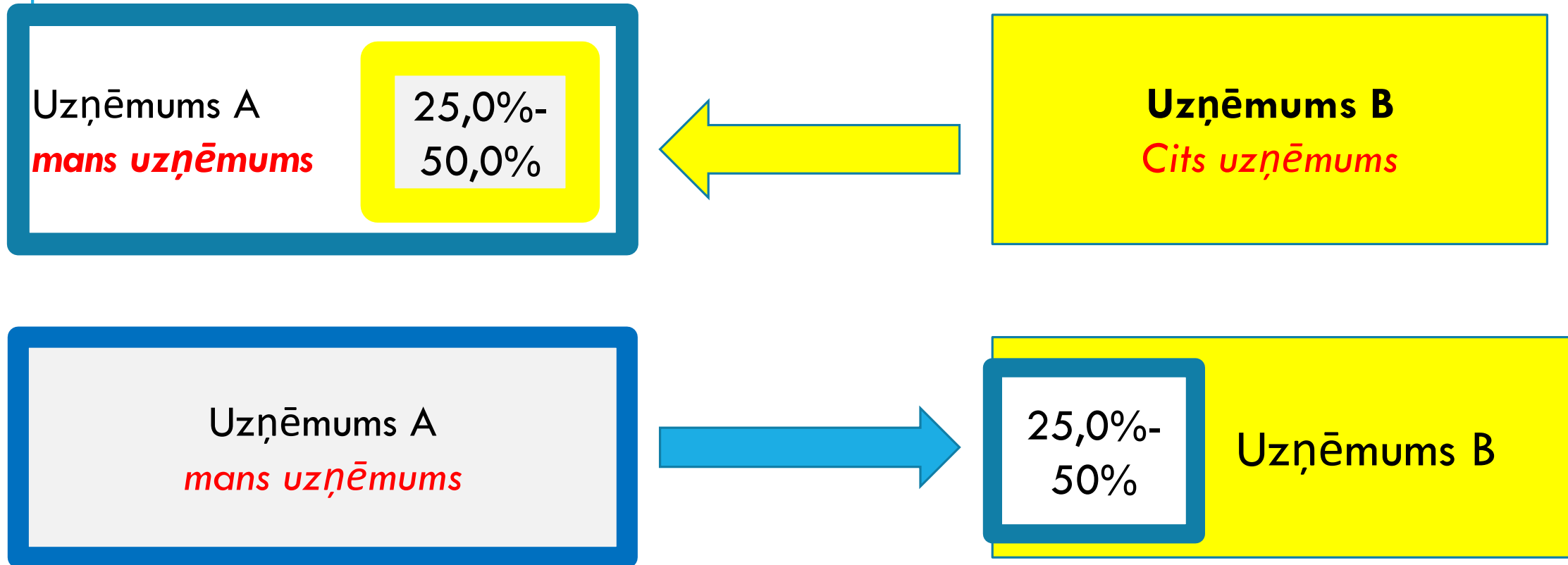
IZŅĒMUMS

Jūs joprojām varat tikt klasificēts kā autonomas uzņēmums, tādējādi tāds, kuram nav partneruzņēmumu, pat tad, ja 25 % robežu sasniedz vai pārsniedz jebkurš no šādiem ieguldītājiem:

- publiskas ieguldījumu sabiedrības, riska kapitāla sabiedrības un “biznesa eņģeļi”
- universitātes un bezpeļņas pētniecības centri;
- institucionāli ieguldītāji, tostarp reģionāli attīstības fondi;
- **autonomas vietējās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks nekā 10 miljoni euro un teritorijā ir mazāk nekā 5 000 iedzīvotāju.**

Ir iespējams palikt autonomam, ja ir viens vai vairāki no augstāk uzskaitītajiem ieguldītājiem. Katram no tiem drīkst būt ne vairāk kā 50 % līdzdalība jūsu uzņēmumā, ar nosacījumu, ka tie nav saistīti savā starpā

PARTNERUZŅĒMUMI

Ja jūs esat partneruzņēmums, jums jāpievieno proporcionāla otra uzņēmuma darbinieku skaita un finanšu informācijas daļa jūsu pašu datiem, nosakot jūsu tiesības uz MVU statusu. Šī proporcija atspoguļos procentuālo akciju vai balsstiesību daļu – ņemot vērā augstāko – kas ir jūsu turējumā.

PARTNERUZŅĒMUMU APRĒĶINS

Manam uzņēmumam A pieder 33 % uzņēmumā C un 49 % uzņēmumā D, bet B ir 25 % daļa manā uzņēmumā. Lai aprēķinātu manus darbinieku skaita un **finansiālos datus**, man jāpievieno **attiecīgās procentuālās daļas no B, C un D datiem** saviem kopējiem rādītājiem.

$$\text{MANI KOPĒJIE RĀDĪTĀJI} = 100 \% \text{ no A} + 25 \% \text{ no B} + 33 \% \text{ no C} + \underline{49\% \text{ no D}}$$

Uzņēmums B

25%

Uzņēmums A
mans uzņēmums

Uzņēmums c

33%

49%

Uzņēmums
D

SAISTĪTS UZŅĒMUMS

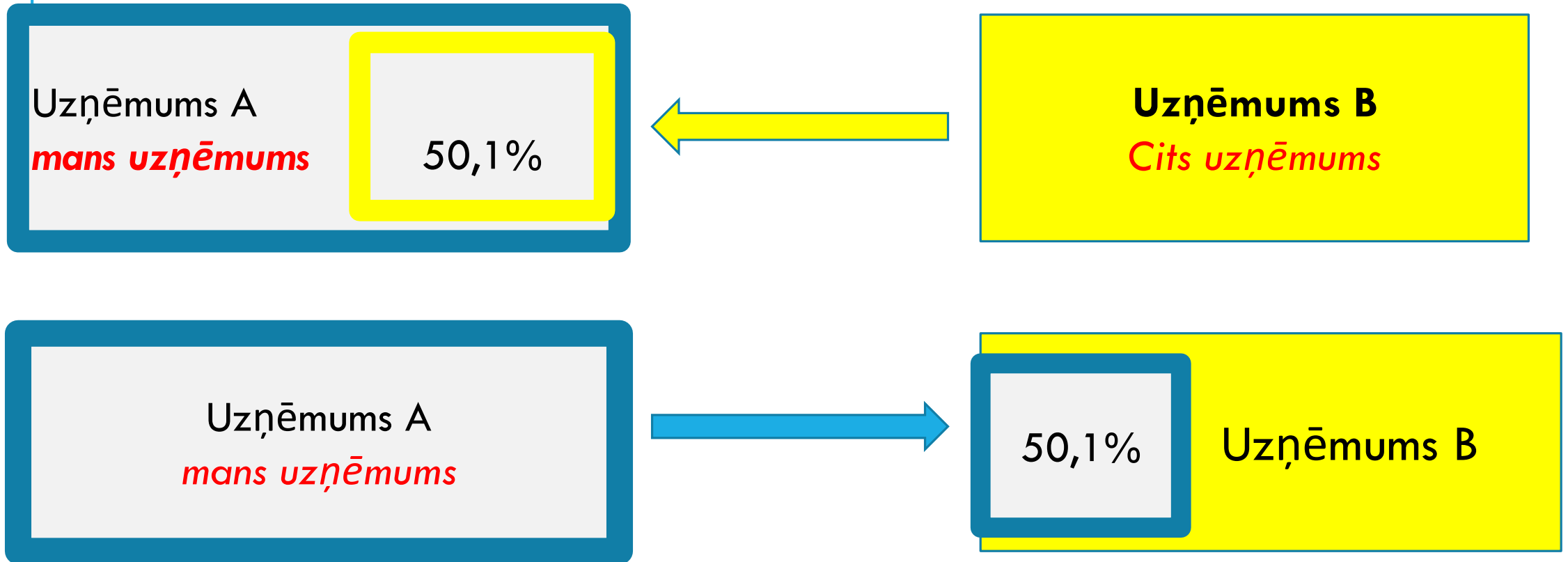
- Šis attiecību veids atbilst tādu uzņēmumu ekonomiskajai situācijai, kas veido grupu, pateicoties tiešai vai netiešai kontrolei, kas uzņēmumā tiek īstenota ar balsstiesību vairākumu, kas pieder citam uzņēmumam, vai pateicoties iespējām īstenot dominējošu ietekmi uz uzņēmumu.

Definīcija paredz ka divi vai vairāki uzņēmumi ir saistīti, kad tiem ir viena no šādām attiecību formām:

- vienam uzņēmumam pieder vairākums akcionāru vai dalībnieku balsstiesību otrā uzņēmumā;
- viens uzņēmums ir tiesīgs iecelt vai atcelt vairākumu otra uzņēmuma administratīvo, vadības vai pārraudzības institūciju;
- līgums starp uzņēmumiem vai noteikums tā dibināšanas memorandā vai statūtos ļauj vienam uzņēmumam īstenot dominējošu ietekmi pār otru;
- viens uzņēmums saskaņā ar vienošanos spēj īstenot pilnīgu kontroli pār akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām otrā uzņēmumā.

Tipisks saistīta uzņēmuma piemērs ir pilnībā īpašumā esošs meitas uzņēmums.

SAISTĪTS UZŅĒMUMS

Manam uzņēmumam A pieder vairāk nekā 50 % akcionāru vai dalībnieku balsstiesību citā uzņēmumā un/vai citam pieder vairāk nekā 50 % manā uzņēmumā

UZŅĒMUMA DATU NOTEIKŠANA

Visi 100 % saistītā uzņēmuma datu jāpievieno jūsu uzņēmuma datiem, lai noteiktu, vai jūs atbilstat definīcijā noteiktajiem darbinieku skaita un finansiālajiem sliekšņiem.

Uzņēmums parasti uzreiz zina, ka tas ir saistīts, jo vairākumā dalībvalstu likumdošana pieprasa sastādīt konsolidētus pārskatus vai tas ir ietverts, konsolidējot cita uzņēmuma pārskatus.

Gadījumā, ja jūs nesastādāt konsolidētos pārskatus un uzņēmums, ar kuru jūs esat saistīts, arī ir saistīts ar citu uzņēmumu tīklu, jums pie saviem datiem jāpievieno 100 % visu šo saistīto uzņēmumu datu.

SAISTĪTS UZŅĒMUMU APRĒĶINS

Manam uzņēmumam A pieder 51% no C un 100% no D, bet B ir 60% daļība manā uzņēmumā. Tā kā līdzdalība katrā no gadījumiem ir augstāka nekā 50%, es pievienoju 100% no katra no četrām uzņēmumu datiem, aprēķinot savus darbinieku skaita un finansiālos sliekšņus.

MANS KOPIĢAIS RĀDĪTĀJS = 100 % no A + 100 % no B + 100 % no C + 100 % no D

Uzņēmums B

60%

Uzņēmums A
mans uzņēmums

Uzņēmums c

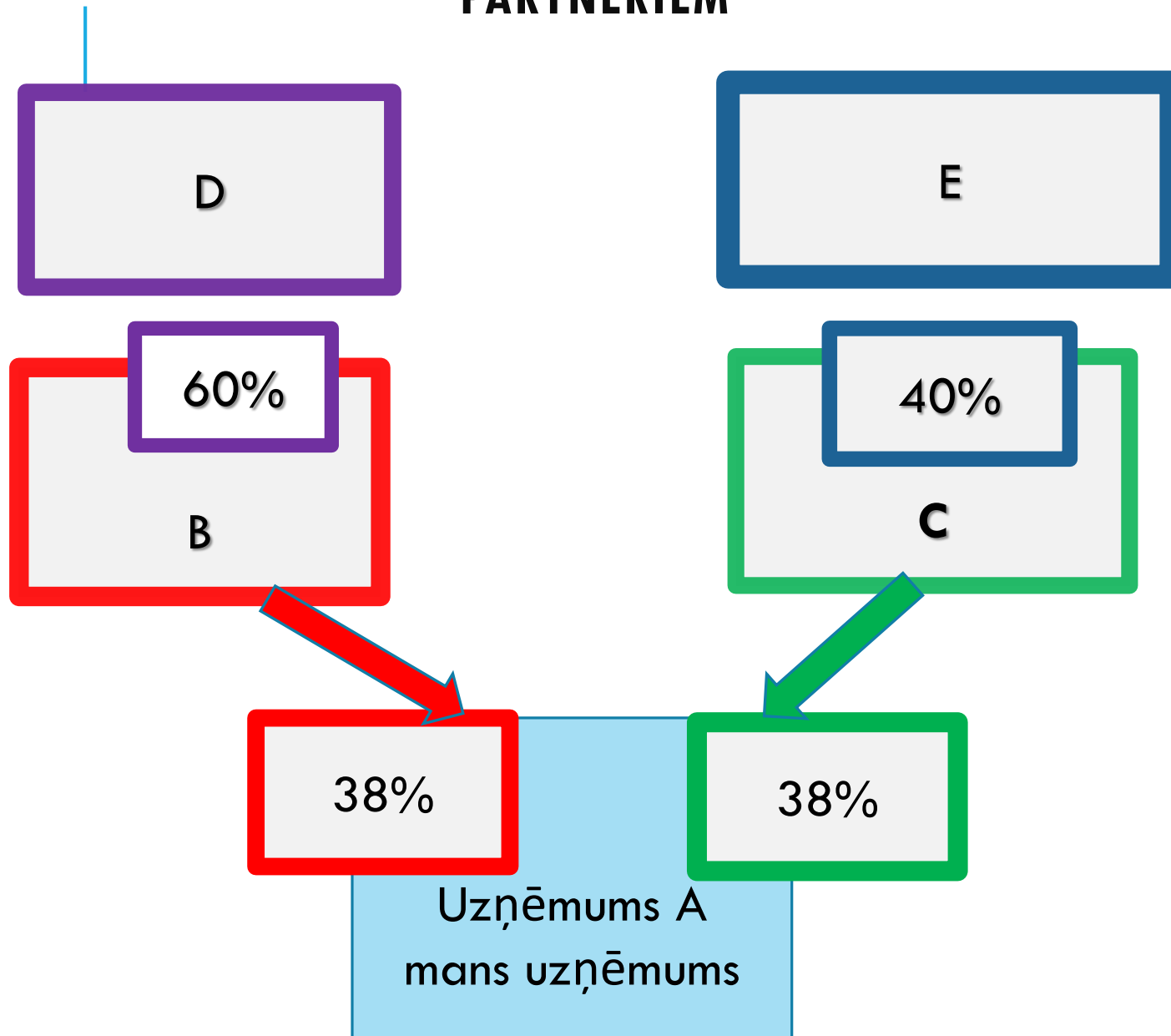
51%

100%

D

Uzņēmums

UZŅĒMUMA A DATU NOTEIKŠANA PIE VAIRĀKIEM PARTNERIEM

Uzņēmumi B un C abi ir mana uzņēmuma A partneri, jo katram no viņiem ir 38 % līdzdalība manā uzņēmumā. Bet B ir arī saistīts ar D ar 60 % līdzdalību, un C un E ir partneri (40 %).

Lai aprēķinātu savus datus, man, no vienas puses, jāpievieno 38 % no B un D kopīgajiem datiem (jo B un D ir saistīti), un, no otras puses, tikai 38 % no C uzņēmuma datiem sava uzņēmuma datiem. Man nav jāņem vērā

E dati, jo šis partneruzņēmums nav izvietots tieši virs mana uzņēmuma

$$\text{MANI KOPĒJIE RĀDĪTĀJI} = 100 \% \text{ no A} + 38 \% \text{ no (B + D)} + 38 \% \text{ no C}$$

APRĒĶINI PAR PARTNERKOMERCSABIEDRĪBĀM VAI SAISTĪTĀM KOMERCSABIEDRĪBĀM

Pēdējais pārskata gads ¹			
	Vidējais darbinieku skaits (gadā)	Gada apgrozījums (EUR)	Gada bilances kopsumma (EUR)
2.1. Iesniedzējkomercsabiedrības vai konsolidētā gada pārskata dati ¹ (B sadaļas ² B(1) tabulas dati)			
2.2. Proporcionāli apvienotie dati no visām partnerkomercsabiedrībām (ja tādas ir) (A sadaļas A tabulas dati)			
2.3. Visu saistīto komercsabiedrību (ja tādas ir) pievienotie dati, ja tie konsolidējot nav iekļauti 2.1. rindā (B sadaļas B(2) tabulas dati)			
Kopā ³			